

ב' כסלו ה'תשע"ו 2.12.16

מגזין מס' 407

שבת פרשת תולדות

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספך

אין לי אשמים

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

הכח האמיתי שלנו כיהודים מתגלה רק כשאנחנו אותנטיים. רק כשאני משרת את האמת, משהו בי (מצד העצם שבי) יוצא מהמיצר והגבול של אנוכיותי הטבעית והופך להיות בעל כוחות אדירים. כי כשאני משרת את האמת ננסכים בי הכוחות של האמת. וכפתגם החסידי, לפיו שליח אמיתי אין לו מציאות משל עצמו אלא מציאות המשלח.

כשאדם מכוון עצמו בכיוון אחד, באופן שכביכול כל תאי גופו ונימי נפשו אומרים כיוון אחד, חדל הוא מלהיות מאוים. באשר כל נסיבות חייו הופכות למכלול אחד, מעין סדנא בה לש הוא את משמעות חייו כאן ועכשיו, תוך התמודדות עם עצמו, לא עם אחרים.

וזהו שמבואר בחסידות, אשר מאבקו של איש האמת על חירותו אינו מול אחרים. כי מונח אצלו בפשיטות שהבעיות אינן בחוץ, ובמילא זוכה הוא גם לחוש כי באמת – אין לו אשמים. אצל אדם כזה, כדוגמת הכלי המכוון, מתחדדת היכולת הנפשית לדעת מה הוא באמת רוצה.

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

חדש: סדנת תניא יחודית בירושלים - פרטים בעמ' 10

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

תכלית הבריאה

מהי מטרת הבריאה

אנשים נולדים, חיים בעולם הזה כמה עשיריות שנים ומתים. אחריהם ממשיך דור חדש באותו מסלול של לידה, חיים ומוות. והשאלה היא: בשביל מה? מהי המטרה של כל הענין הזה?

יהודי שומר מצוות יאמר: תכלית החיים היא ללמוד תורה ולקיים מצוות. אך גם על זה נשאלת אותה שאלה: והתורה והמצוות – מה תכליתן? או במילים פשוטות יותר: בשביל מה בכלל ברא הקב"ה את העולם? מהי מטרת הבריאה?

ספרי המחשבה של היהדות, ובעיקר ספרי הקבלה ופנימיות התורה, עוסקים רבות בשאלה זו, שהינה שאלת יסוד. ניתנו לה תשובות אחדות, ממצות יותר וממצות פחות. תורת החסידות מאמצת בעיקר תשובה שמופיעה במדרש במילים ספורות: "נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים".

מרכז העולם

נתחיל מהסוף. הקב"ה רוצה איפוא שתהיה לו דירה 'בתחתונים'. מה שייך לדבר לגבי הקב"ה במושגים של 'עליונים' ו'תחתונים'? אין זאת, אלא שמושגים אלה מתייחסים למידת הקירבה אל האור האלוקי. העולמות שבהם מאיר האור האלוקי באורח גלוי נחשבים ל'עליונים', ואילו העולמות שבהם האור האלוקי הינו מצומצם ומוסתר – הם ה'תחתונים'. מכאן, ש'תחתונים' מכוונים בעיקר כלפי העולם הזה שלנו, שבו הגשמיות מכסה על הרוחניות עד כדי כך שיש מקום לחשוב שאין בעולם שום דבר אלוקי ושהכל טבעי.

גישה זו מעמידה אם כן במרכז הבריאה דוקא את העולם הזה שלנו ולא את העולמות הרוחניים הנאצלים. נכון, זהו העולם הכי שפל ותחתון, אבל דוקא בו רוצה הקב"ה, כי הוא רוצה "דירה בתחתונים" דוקא.

מהי 'דירה'? הבה נראה מה אומר המונח 'דירה' לגבינו. יכול אדם להימצא במקומות שונים: במקום העבודה, בבתי חברים, ברחוב וכדומה. כל מקום כזה מחייב צורת התנהגות אחרת. אי אפשר להתנהג ברחוב כמו במקום העבודה, ואי אפשר להתנהג בביתם של ידידים כמו ברחוב. כשהאדם מגיע לאחד המקומות הללו, הוא מתאים את עצמו למקום. אבל ישנו מקום אחד שבו האדם אינו צריך לחשוב על איש מלבדו ושבו הוא יכול להתנהג בצורה הכי חופשית ומשוחררת – זהו הבית הפרטי, הדירה. 'דירה' מסמלת איפוא את שיא החופש האישי ואת מלוא ההתגלות של האדם.

בלי קושיות

וכאן טמון הרעיון הגדול של תכלית הבריאה, ה'דירה בתחתונים'. הקב"ה רוצה, שדוקא העולם הכי תחתון והכי שפל יהפוך ל'דירה' עבורו, כלומר – למקום שבו יוכל להתגלות בשיא שלימותו. אפילו בעולמות העליונים ביותר אין הקב"ה מתגלה כפי שהוא. הוא מצמצם ומגביל את אורו האין סופי כדי שהעולמות יוכלו לקבל זאת. אבל כאן, בעולם הזה, הוא רוצה להתגלות בלי שום הגבלות ובלי שום הסתרים. הוא רוצה שכאן תהיה 'דירתו'.

דבר מופלא זה נעשה באמצעות התורה והמצוות. כל דבר תורה שיהודי לומד בעולם הזה וכל מצוה שהוא מקיים בו, מכשירה אותו לתכליתו זו. העבודה הגדולה של עם ישראל בלימוד התורה ובקיום המצוות לאורך אלפי שנים – היא ההופכת את העולם הזה ל'דירה' עבור הקב"ה, ועם בוא המשיח במהרה בימינו יתגלה כל זה לעינינו.

ענין זה נידון, כפי שניתן לשער, בהרחבה רבה ביותר בתורת החסידות, ועדיין אנו עוסקים רק ב'איך' ולא ב'למה'. כששאלו פעם את רבי שניאור זלמן מליאדי: אבל למה נתאוה הקב"ה ל'דירה בתחתונים'? השיב להם: הרי המדרש עצמו אומר ש'נתאוה' הקב"ה, ועל תאוה אין שואלים קושיות...

הסיפור השבועי

ברכה והתייחבות

פאטמה, בתו היחידה של אבו זורייאק, נפלה למשכב. רגלה התנפחה והסבה לה כאבים עזים. הרופאים קבעו כי מחלה קשה תקפה אותה. פאטמה היתה מרותקת למיטתה והוריה נותרו חסרי אונים.

אביה הביא לה רופאים ידועי שם, אולם המומחים פכרו את ידיהם והודו שהפתרון היחיד הוא קטיעת הרגל. המחשבה על כך גרמה לאבו זורייאק חלחלה.

גאוותו של אבו זורייאק ועושרו הרב התגלו כמשענת קנה רצוץ. הוא הביט בבתו היחידה המתייסרת בייסוריה ושאין בידו להושיעה. באותם ימים קשה היה לזהות בו את האדם הגאה והבטוח בעצמו. הוא התהלך כשבר כלי, מתענה לנוכח מחלתה של בתו.

"שמע נא", פנה אליו אחד מידידיו. "יש לי עצה בשבילך כיצד לרפא את בתך". אבו זורייאק נדרך. האיש לחש באוזנו כמה מילים.

תדהמה עלתה על פניו של האיש. בתחילה נעץ באיש שיחו מבט תמה. "וכי נשתבשה עליך דעתך?", שאל את ידידו. אלא שהלה הנהן בביטחון. "עשה כדבריי", אמר לאבו זורייאק, "ותראה שבתך תבריא. סמוך עליי, יודע אני מה שאני מדבר".

וכך, באמצע היום, שפשפו יהודי חברון את עיניהם בתדהמה. אבו זורייאק, שנוא נפשם, נראה הולך לעבר ביתה של הרבנית מנוחה רחל סלונים, בתו של האדמו"ר האמצעי, רבי דובער מליובאוויטש.

הרבנית מנוחה רחל, שנולדה בעיירה ליובאוויטש שברוסיה, היתה אם היישוב החב"די בחברון. בצעירותה השתוקקה מאוד לעלות לארץ הקודש, וחלומה התגשם בעקבות מחלה קשה שבה לקתה ושייכנה את חייה.

אבו זורייאק היה דמות שמסמלת רוע ורשעות בעיני יהודי חברון לפני כמאה ושבעים שנה. כשהיה מי מהם מזכיר את שמו של האיש, היו השומעים נאנחים ועצבות היתה נופלת על פניהם.

הוא היה אדם עשיר ובעל מעמד רם. בבעלותו היו מעיינות המים, שמהם שתו כל תושבי העיר – יהודים וערבים כאחד – ובהם השקו את שדותיהם. כיהא למי שמחזיק בתשתית החשובה ביותר נחשב אבו זורייאק לאדם רם מעלה, והוא ניצל את מעמדו כדי להרע ליהודי העיר.

אבו זורייאק הקציב לכל משפחה יהודית מים על פי מניין הנפשות שלה. הוא הנהיג הפליה חצופה בין תושבי העיר היהודים והערבים, לטובת הערבים, כמובן.

תחילה חילק מים לתושבים הערבים ככל שחפצו, ואף לערבים שהתגוררו מחוץ לעיר נתן מים כאוות נפשם. רק לאחר שנסתיימה החלוקה לערבים חילק את המים הנותרים ליהודים. אלה נאלצו להסתפק בכמות שנותרה, ולעיתים היה המחסור חמור והסב סבל רב.

שנים רבות מירר אבו זורייאק את חייהם של יהודי חברון. מעולם לא התבייש במעשיו או ניסה להסתירם. להפך, נראה היה שהוא חש הנאה לנוכח מצוקתם. זו גאתה במיוחד בערבי חגים ושבטות, כאשר היהודים נזקקו למים בכמות מרובה יותר מבימי חול. אלה לא היו בנמצא, שכן אז דוקא נהנה אבו זורייאק להתעלל ביהודים ולהגביל את קצבת המים.

מעולם לא העז איש מיהודי העיר להתקומם כנגד העוול המתמשך, שכן הכול פחדו מהאיש רע המעללים ומידו הארוכה. עד שיום אחד נפל דבר.

כעבור זמן פנתה אל נכדה ואמרה לו: "לך אמור לאיש בשמי, שאם יבטיח נאמנה שלעולם לא ירע ליהודי חברון וכי יחדל מלעשוק אותם בקצבת המים, בתו תבריא". יצא הרב סלונים ומסר לאבו זוריאק את הדברים בשם סבתו. הערבי לא הרהר פעמיים. מיד קם, הניח את ידו על לבו ואמר: "נשבע אני בזאת למלא את כל הוראותיה של הרבנית, וכי לעולם לא אפגע ביהודי העיר!". לא חלפו ימים רבים ומחלתה של הנערה חלפה, ורגלה נרפאה לגמרי.

וגם ליהודי חברון באה הרווחה, שכן אבו זוריאק שמר על התחייבותו והחל לספק להם מים בהרחבה. יהודי העיר ידעו להכיר תודה לרבנית מנוחה רחל על שבזכותה נושעו מידו המכבידה של אותו רשע.

אביה הרבי ביקש ללחוש באוזנה שהיא תבריא ותזכה לעלות לארץ. למרבה הפלא הבריאה מנוחה רחל, וכעבור כמה שנים עלתה ארצה. כאן נודעה בפיקחותה ובצדקתה, ורבים נהרו אליה כדי להתברך מפיה - יהודים וגויים כאחד.

עתה נראה היה כי אבו זוריאק זקוק למנה גדושה של מאמץ כדי להכריח את עצמו להיכנס לביתה של הרבנית הצדקת ולבקש את רחמיה. לבסוף אזר אומץ ונכנס. הוא פגש את נכדה של הרבנית, הרב זאב דב סלונים, ובדמעות תינה באוזניו את צרתו. "אנא, אני מבקש שסבתך תברך את בתי. אינני יכול לשאת עוד את מכאוביה ואת סבלה!", התחנן אבו זוריאק.

נכנס הנכד לחדרה של הרבנית מנוחה רחל והעביר לה את תוכן הבקשה. בינתיים המתין אבו זוריאק בחדר הכניסה, נאנח בכבדות ומייבב מעת לעת. למשמע הדברים עלה חיוך קל על פניה של הרבנית, והיא שקעה במחשבות לכמה רגעים.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

”זאת התורה אדם” (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת תולדות

ולאום מלאום יאמץ

שנים רבות חולפות מאז נישואי יצחק ורבקה ועדיין לא זכו הם לילדים. יצחק, שהגיע כבר לגיל העמידה, מתפלל על כך מעומק לבו והקב"ה שומע לתפלתו ופוקד את רבקה. במהלך הריונה חשה רבקה כי משהו בלתי רגיל מתחולל בבטנה: טלטלות עזות של סימני חיים סוערים מתרוצצים בקרבה. היא מחליטה לברר את משמעות הדבר והולכת לבית המדרש של שם. שם בן נח מגלה לה ברוח הקודש כי בבטנה תאומים שמהם ייצאו שני לאומים אשר יתעמתו ביניהם במהלך כל הדורות, ותחושותיה בעת ההיריון מבשרות על מאבקם שיחל עם לידתם. ראשון יוצא תינוק מרובה שיער ואדמוני, ונקרא שמו עשו. אחריו, אוחז בעקבו, יוצא אחיו ונקרא שמו יעקב. יצחק בן שישים שנה בלידתם.

התאומים גדלים, ועד מהירה ניתן להבחין בהבדלים תהומיים באישיותם, ממש מן הקצה אל הקצה. עשו - ערמומי, חמדן וגס רוח, ואילו יעקב - עדין, ישר דרך וירא שמים. יצחק, מאמין בלבו כי בתוככי עשו הגס והאליים שוכנת נשמה גדולה, על כן הוא מקרבו מתוך תקווה כי ברבות הימים יופנו יכולותיו העצומות לטובה. ואילו רבקה, היא מעדיפה את יושרו ותמימותו של בנה יעקב.

יום אחד, חוזר עשו הצייד עייף ורעב ממעלליו בשדה, ופוגש את יעקב הלמדן עוסק בהכנת נזיד עדשים.

ברעבונו הגדול מבקש עשו מיעקב שילעיטו מן התבשיל המהביל. יעקב מציע לאחיו עסקה: מוכן הוא למכור לו את נזיד העדשים תמורת זכות הבכורה של עשו שהיתה שמורה לו עד עתה. עשו, שבז לענין הבכורה, קל בעיניו לוותר עליה והוא ממהר למכור בשבועה את בכורתו בעבור תבשיל העדשים.

יצחק בגרר שבארץ פלישתים

בשל רעב כבד הפוקד את ארץ כנען (ישראל), יוצא יצחק למצרים. בדרכו נגלה אליו ה' ואוסר עליו לרדת מצרימה (משעלה על המזבח כ'עולה תמימה' בנסיון העקדה נאסרה עליו היציאה מן הארץ). הקב"ה מברכו ומבטיחו כי בו ובזרעו, שירבה ככוכבי השמים, תקויים השבועה האלוקית לאברהם אביו אודות ירושת הארץ. יצחק קובע את מושבו בעיר גרר. לשאלת הפלישתים אנשי המקום מי היא האשה שאיתו, נוקט הוא בדרך שבה נקט אביו אברהם ומשיב כי אחותו היא.

אבימלך מלך גרר עוקב מחלוננו אחר זוג המתיישבים החדשים ומתרשם על פי התנהגותם כי אינם אח ואחות כי אם בעל ואשתו. נרעש, קורא הוא ליצחק ומתרעם כנגדו על שהכשילם, והרי כמעט הביא הדבר לחיזורם אסורים אחרי אשת איש. יצחק משיבו כי עשה זאת בשל חששו לחייו.

אבימלך מצוה את כל עמו שאיש בל יעז לגעת ביצחק ובאשתו, והעובר על הצו המלכותי מות יומת.

קנאה והתנכלות

יצחק הופך תושב קבע בגרר בירת ארץ פלשתים ועוסק בחפירת בארות מים בסביבות המקום. ברכת ה' מלווה אותו והוא מתעשר מאוד. הפלישתים תושבי המקום מפגינים מורת רוח גוברת והולכת לנוכח התעצמותו של יצחק, ואבימלך שחושש מהפרת השקט בממלכתו מבקשו כי ילך מעימם. יצחק נענה לבקשתו. הוא מתרחק מן האזורים המיושבים וחונה בנחל גרר. אלא שקנאת הפלשתים אינה שוככת ואף מתעצמת לנוכח הצלחותיו, ובפרט כשחופר הוא מחדש את הבארות שחפר אברהם וסתמום הפלישתים. עתה כבר פורצות מריבות של ממש בין רועי גרר לרועי יצחק על הבארות 'עשק' ו'שטנה'. וכך נמשך הדבר עד אשר חופר יצחק באר נוספת, עליה לא נתעוררה מחלוקת, ושמה 'רחובות'.

יצחק ואבימלך מתפייסים

יצחק יוצא מנחל גרר ומתיישב בבאר שבע. בשנת הלילה נגלה אליו הקב"ה ומבטיחו כי יגן עליו ויברכהו בריבוי צאצאים בעבור אברהם אביו. דברי ה' ממלאים את יצחק בתחושת בטחון והוא מקים במקום מזבח ומוסיף לחפור בארות.

בראות אבימלך כי ברכת ה' מלווה את יצחק בכל אשר יפנה, מבין הוא כי אופן יציאת יצחק ממקומם על רקע קנאת הפלשתים היתה טעות גדולה. על כן יוצא הוא אליו בראש פמליה מכובדת לכרות עמו ברית של פיוס ושלום. בסעודה שיצחק מכין לכבודו מעלה הוא בפני אבימלך טענות קשות על התנכלות הפלשתים אליו, אך גם מתרצה לבקשתו. למחרת כורת הוא עימו ברית ומשלח לגרר בשלום. בינתיים נודע ליצחק כי נתגלו מים בבאר שחפר במקום, והוא קורא לסביבת הבאר על שם שבועת הברית – באר שבע.

גם עשו נושא נשים

בהגיעו לגיל ארבעים מחליט עשו לשאת שתי נשים – יהודית ובשמת מבנות חת. הוא עושה זאת כדי ליצור לעצמו דימוי חיובי של איש משפחה ההולך בדרך אביו, שהרי יצחק נישא גם הוא בגיל ארבעים. כל ימיו נהג עשו לבלות זמנו ברדיפת נשים נשואות ועינויין, ועתה, לאחר שנישא, מוסיפות גם נשותיו עוגמת נפש רבה ליצחק ולרבקה בשל ריח הקטורת של עבודתן הזרה.

יעקב נוטל את ברכת עשו

בהגיעו לשנתו ה-123 כבר כהות עיני יצחק. ובאשר לא פסה תקוותו לראות קודם מותו את עשו בנו חוזר בתשובה, קורא יצחק לעשו ומבקשו לצוד ציד, ממנו יכין בעבורו מטעמים כאשר אהב למען יברכו בטרם ימות.

רבקה שומעת את הדברים וקוראת לבנה האהוב יעקב. היא מבקשת ממנו למהר ולהקדים את עשו אחיו שעסוק במסע הציד, ושירד אל הצאן להביא לה שני גדיי עיזים כדי שתכין מהם מטעמים, אותם יגיש לאביו על מנת שיברכו לפני מותו.

יעקב יושב האהלים התם והישר חושש פן ימשו אביו, אולי יגלה ויחשוף את התרמית ויקללו תחת לברכו. אך אמו הצדקת דוחקת בו לעשות כמצוותה, באומרה כי נוטלת היא את האחריות על עצמה. כדי להסוות זהותו היא מלבישתו בבגדי עשו (לכסות על השוני שבין יעקב עדין הנפש לעשו הגברתן והשעיר) ושולחת בידו את הלחם והמטעמים שעשתה אל אביו הזקן.

יעקב נכנס אל אביו לבוש בבגדי עשו ומשתדל שלא לומר שקר בוטה. יצחק, שכבר כהו עינו מוזקן, אינו יכול לזהותו. אולם בחליפת הדברים ביניהם שומע הוא להפתעתו את איזכור שם ה' הנשמע כביכול מפיו של "עשו". הוא ממשש את יעקב המלובש בבגדי עשו ואומר בפליאה: "הקול קול יעקב והידיים ידי עשו".

לפי שעה צאצאי עשו להשיב לעצמם את שליטתם. עשו המאוכזב והחש עצמו מושפל, מתמלא בכעס ומשטמה על אחיו. הוא גומר בלבו להורגו, אך מחליט כי יעקב נקמתו עד לאחר מות אביהם.

יעקב בורח מעשו לפדן ארם

כאשר נודע לרבקה ברוח הקודש זממו של עשו להרוג את בנה הקטן, דוחקת היא ביעקב לברוח אל לבן אחיה בפדן ארם. בה בעת היא פונה אל יצחק ומתלוננת אודות הסבל הרב שגורמות לה נשות עשו, ובתוך כך מעלה היא את חששה שמא ינשא גם יעקב לאחת מבנות הארץ. יצחק קורא ליעקב ומצווהו לילך לפדן ארם, שם יוכל להשתדך עם אחת מבנות לבן בן בתואל אחי רבקה. קודם צאתו מברכו יצחק בשנית אשר בו ובזרעו תתקיים ברכת אברהם. יעקב יוצא לדרכו לפדן ארם

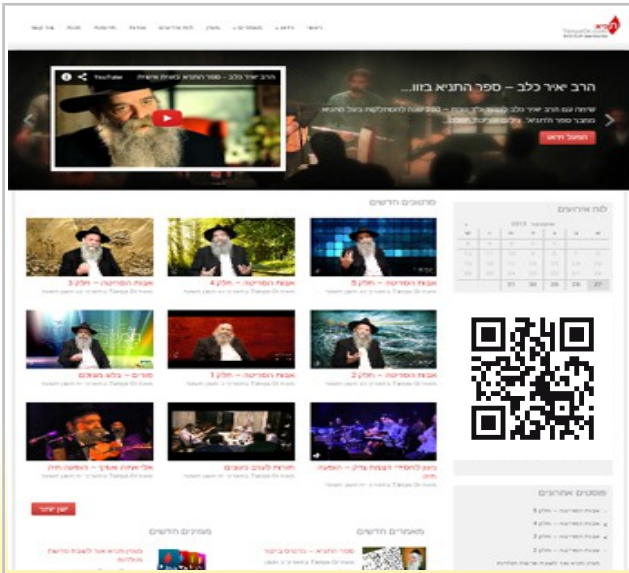
מרשעת נוספת לעשו

כשמוע עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו, נושא הוא לאשה את מחלת בת ישמעאל בן אברהם מבנות המשפחה. אלא שאין עולה בדעת רשע זה לגרש את נשותיו - יהודית ובשמת - אף כי מבנות כנען הן.

יצחק אוכל מהמטעמים ונושק לבנו. עתה בהריחו את ריח בגדי עשו, נחה דעתו והוא אומר לו אשר ריח בגדיו כריח גן עדן. לאחר מכן מעניק הוא לו את הברכות שהועיד לעשו: שפע כלכלי וכניעת העמים תחתיו כולל שליטה על צאצאי אחיו, וכל מי שיברכו יהיה מבורך, ואשר יקללו יהיה ארור.

יעקב יוצא מעל פני אביו, והנה מגיע עשו ובידיו המטעמים שהכין. הוא מציג עצמו בפני אביו ויצחק נחרד חרדה גדולה... מן השמים הנחוהו להעניק את ברכתו העיקרית לבנו יעקב, וגם ברוך יהיה.

עשו מבין לפתע כי שוב רימהו יעקב - לאחר שנטל את בכורתו ממנו - נטל הפעם גם את ברכתו. הוא מתפרץ בזעקות שבר ומבקש מאביו שיברכו גם הוא. יצחק מודיעו אשר כיון שכבר ברך את יעקב כי יהיה אדונו, הרי מעתה כל ברכתיו של העבד שייכות ממילא לאדונו. עשו בוכה בכי מר ומוסיף ותובע ברכה לעצמו. ברחמיו עליו מפצהו יצחק בברכת תנחומים: שפע כלכלי ותעוזה וכשרון לניהול מלחמות. וכל אימת שירדו צאצאי יעקב ירידה רוחנית ויפנו את ערפם ליראת השמים שבקרבתם, יוכלו

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

www.tanyaor.com

עשו לא נולד רע

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

שני העולמות

יעקב ועשו, כפי שנוצרו בטבעם, מסמלים את שתי הדרכים הללו. טבעו של יעקב – "איש תם יושב אוהלים", שהוא 'החסיד המעולה'; ואילו טבעו של עשו – "איש יודע ציד", הוא 'הכובש את יצרו'. תכלית המשיכה הטבעית של עשיו לעבודה זרה היתה שיתגבר עליה ויכבוש את יצרו.

על כן רבו שניהם על "נחלת שני עולמות": גם יעקב וגם עשיו, כפי שנוצרו בטבעם, רצו את שני העולמות. אלא שאצל יעקב היה העולם הבא עיקר, בגלל היותו עולם טהור וקדוש, מתאים לשאיפתו של 'החסיד המעולה'. ואולם עשו – הוא ראה את היתרון דוקא בעולם הזה, שבו צריך לכבוש את היצר ולהתגבר על כל הפרעות והמכשולים, דבר התואם את עבודת 'הכובש את יצרו'.

ההבדל ביניהם היה אפוא בשאלה, איזה משני העולמות הוא העיקר, אבל שניהם רצו בהחלט להשיג את שני העולמות, העולם הזה והעולם הבא.

לצאת לשדה

כולנו בני יעקב. יהודי צריך להיות "איש תם יושב אוהלים" – ללמוד תורה בתמימות, מבלי לנסות לעוותה ולהכניס לתוכה את הרצונות העצמיים והאישיים. זו התחלה וזה הבסיס לעבודתו של יהודי.

עם זאת צריך יהודי להיות גם "יודע ציד" – לצאת לשדה, לעולם, ולעשות מהדברים שיש בעולם 'מטעמים' לאבינו שבשמים. וכאשר היציאה אל העולם נעשית כהמשך ל"יושב אוהלים" – מגינה התורה על האדם שיוכל להצליח בשליחותו זו.

"ויתרוצצו הבנים בקרבה" (בראשית כ"ה, כ"ב)

פרשת תולדות מספרת על לידתם וחייהם של יעקב ועשו. על הפסוק "ויתרוצצו הבנים בקרבה" אומרים חז"ל, שכבר בהיותם ברחם אימם נתגלו אצל יעקב ועשיו נטיות מנוגדות – יעקב נמשך לבית המדרש, ואילו עשו נמשך לבית עבודה זרה. כמו כן אומרים חז"ל, שהשניים רבו סביב "נחלת שני עולמות".

נשאלת כאן השאלה, מדוע היתה ביניהם מריבה בענין זה, והלוא השאיפות השונות של כל אחד ואחד מהם יוצרת חלוקת תחומים ברורה – סביר להניח שיעקב ירצה בעולם מהבא ואילו עשיו יבחר בחיי העולם הזה! מכאן, שיעקב רצה אף הוא את העולם הזה ועשיו תבע אף את העולם הבא. וזה תמוה – למה לו לעשו הרשע לרצות בעולם הבא?!

דרך מיוחדת

כשמתעמקים יותר בסוגיה זו, מתעוררת תמיהה גדולה על עצם הענין שבנו של יצחק אבינו, שהיה קשור אל הקב"ה בכל נימי נפשו, התאוה עוד בהיותו ברחם אימו לעבודה זרה. השאלה אינה על כך שכאשר גדל היה לרשע, שכן לאדם ניתנה בחירה חופשית לנהוג כרצונו; אבל איך ייתכן שעוד בבטן אימו גילה עשיו נטייה טבעית לעבודה זרה?! חייבים אנו לומר, שנטייה זו כשלעצמה לא היתה דבר רע, אלא דרך מיוחדת בעבודת ה'.

הרמב"ם מסביר בהרחבה שבין עובדי ה' יש שני טיפוסים כלליים: 'החסיד המעולה' ו'הכובש את יצרו'. הראשון מתאוה רק אל הטוב, וכל עבודתו היא בעלייה מתמדת בתוך הקדושה עצמה. לעומתו, השני מתאוה גם אל הרע, וגדולתו היא בכך שהוא כובש את יצרו.

(מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'לקוטי שיחות' כרך כ')

שיחה אישית
ולימוד מעמיק
עם בעל התניא

הדרך שלך להכיר את עצמך

הרב אליהו דסלר:

"הרב שניידר ז"ל מלונדון היה תמיד מספר על לימוד ה'תניא' של הרב דסלר, שבעת יגיעתו בלימוד זה, היה כורך סמרטוט לח על מצחו, מרוב המאמץ העיוני".

הגאון רבי אברהם יצחק הכהן קוק:

"גדול ונשגב הוא הלימוד במקצוע החב"ד". "נמשכתי לעיין בהם עוד בילדותי".

(אגרות הראי"ה)

הרב ירום אברגיל:

"אף על פי שיש ש"ס ויש פוסקים ויש קבלה - כל זה הוא הרכוש, אבל היהלום שבכתר זה רק החסידות של בעל התניא."

(הרב ירום אברגיל בהקדמה לספרו בצר ירום)

בוודאי שמעת על ספר התניא
זו ההזדמנות שלך להעמיק בספר.

סדנא יחודית מרוכזת בת 11 מפגשים מתומצתים עם
הרב יאיר כלב - כלים לחינוך עצמי על פי התניא.
- השיעורים שזורים בניגוני חב"ד עתיקים בליווי גיטרה -

**הסדנא תתקיים בימי רביעי בשעה 20:30
באולם בית כנסת היכל יעקב רחוב ריינס 17 ירושלים**
אחת לשבועיים מפגש פתיחה
בח' מר חשוון 9/11/16 מסיימים ב' ניסן 29.3.17

אם גיבולא אמתן לרא

רישום מומלץ אך לא חובה

לקבלת סילבוס נושאים מפורט:

tanya71097@gmail.com • 052-682-3799

מקומות לגברים ונשים בהפרדה מלאה • מחיר 10 ש"ח • לבני ישיבות וסטודנטים ללא תשלום

חסידות על הפרשה תולדות

שליחי הרבי מאירים חשכת הגלות וישלה יצחק את יעקב (כח,ה)

"וישלה יצחק" – הרבי הרי"צ הודיע, שהשליחות של כל יהודי בדורנו היא הפצת תורה ויהדות ומעיינות החסידות. לשם כך יש לצאת מ'באר שבע' וללכת ל'חרן'. יש להגיע לכל יהודי באשר הוא שם, ויש מי שזכו ונבחרו להיות שלוחי הרבי בפועל. שלוחים אלו פרוסים בכל קצווי תבל, והם מסורים להפצת התורה והיהדות באופן של מוסיף והולך ואור. עבודה זו משמשת משקל נגד להתגברות חשכת הגלות.

(ספר-השיחות' תנש"א, חלק א', עמ' 148)

לגלות אלוקות בתחתונים וישלה יצחק את יעקב (כח,ה)

יצחק – מלשון צחוק ותענוג, רומז לתענוג העליון, ש"נתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים... שכך עלה ברצונו יתברך, להיות נחת רוח לפניו יתברך, כד אתכפיא סטרא אחרא ואתהפך חשוכא לנהורא" (שעה שנכנעת הסטרא אחרא ומתהפך החושך לאור). כדי להביא לפועל תענוג זה, נעשה הענין דשליחות יעקב, י' עקב, דהיינו ירידת והשתלשלות אלוקות (י' – בחינת 'חכמה' בה מלובש אור אין סוף ברוך הוא) עד ל'תחתונים', בחינת עקב.

(ספר-השיחות תשמ"ח, חלק א, עמ' 120)

נפש אלוקית ונפש בהמית

ויצא הראשון... ויקראו שמו עשו. ואחרי כן יצא אחיו, וידו אוחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב (כה,כה-כו)

"עשו" – מסמל את הנפש הבהמית והיצר הרע. לכן יצא ראשון, כי הוא בא לאדם קודם היצר הטוב. "יעקב" – מסמל את הנפש האלוקית והיצר הטוב. והוא איש תם מלשון שלימות, כי אפילו בשעה שאדם עובר עבירה, נשארת עצם הנפש האלוקית שלימה בדבקותה בה'.

"וידו אוחזת בעקב עשו" – ירידת הנפש האלוקית למטה היא כדי לתקן את הגוף ואת הנפש הבהמית.

(ליקוטי-שיחות', כרך ה, עמ' 416)

עם עיקש תתפתל

בא אחיך במרמה ויקח ברכתך (כו,לה)

מדוע לקח יעקב את הברכות במרמה דוקא? נפילת הניצוצות דקדושה לתוך הקליפות היתה בדרך ערמה כדכתיב (בראשית ב) "והנחש היה ערום", שרימה את אדם וחווה, וחטא עץ הדעת גרם כידוע לירידת ונפילת הניצוצות. לכן גם הבירור וההעלאה של הניצוצות צריכים להיות בדרך של מרמה, כנאמר (תהילים יח), "עם עיקש תתפתל".

והבירור נעשה על ידי יעקב, שהוא בדוגמת אדם הראשון, כמאמר רז"ל (בבא בתרא נח) "שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון".

(ספר המאמרים' תש"ג, עמ' 187)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

YouTube f

שבת שלום!!!

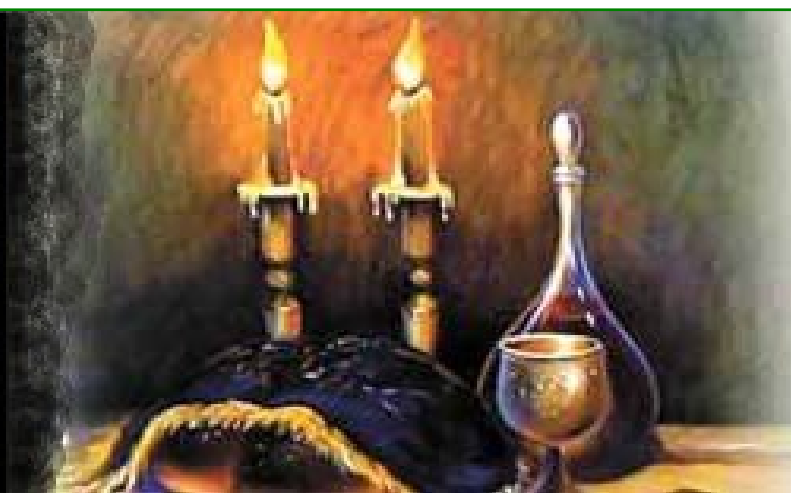
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:15	15:59	י-ם
17:16	16:14	ת"א
17:14	16:03	חיפה
17:18	16:18	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון